

"Yeni Türkiye'de" Varolmanın Dayanılmaz Hafifliği...

Cengiz GÖLTAŞ

Elektrik Mühendisi
TMMOB Yüksek Onur Kurulu Üyesi
cengiz.goltas@emo.org.tr

*"...Koro halinde susuluyordu
Ve yalnızca
Yüksek sesle konuşanlara
İnanır olmuştu insanlar.
İncelik yalnızlığa dönüşe dönüşe bitmişti.
Şiddetin coğrafyasında
Elbette gökyüzü bir lükstü..."*
Şükrü ERBAŞ

Türkiye, "demokrasi" adına gururla anacağımız bir eşiği daha 10 Ağustos 2014'de geçti. Artık "halk tarafından seçilmiş ilk Cumhurbaşkanı"mızın yol göstericiliğinde 2023, bilemedin 2071 hedeflerine sağlam adımlarla ilerliyoruz (!)

Gerçi kendini bilmez birkaç akıllı evvel 1980 darbesinin ardından yapılan Anayasa Referandumu ile birlikte Kenan Evren'in seçilmesini de dönemin gazete sayfalarında "Türkiye'nin halk tarafından seçilen ilk Cumhurbaşkanı" başlığı ile sunmuştu. Geçmiş zaman Anayasa tasarısı ve Kenan Evren'in Cumhurbaşkanlığı da, katılım oranının %90'ın üzerinde olduğu ve % 91 evet oyuyla kabul edilen bir seçimle, 9 Kasım'da yürürlüğe girmişti. Şimdi ne ilgisi var diye şiddetle itiraz ederek bu "demokrasi şöleni"ni gölgelemek isteyen şer güçlere dahil edilmeden önce, hangi koşullarda, hangi seçeneklerle kimleri özgür irademizle oyladığımızı bir kez de meslek örgütümüzün cephesinden analiz edelim istedik.

Yakın zamanda hep birlikte yaşadığımız Cumhurbaşkanlığı seçim sürecini ve ortaya çıkan sonuçları sıcak tartışma ve gerilimlerden uzak bir ortamda değerlendirdiğimizde, ortaya çıkan tabloya dair söylenebilecek en net şeylerden biri; AKP eliyle yaratılan ve parti devleti biçimine dönüşen yeni rejimin, 12 yıldır sürdürdüğü, emperyalizmin güdümünde gerici ve piyasacı siyaset yapma olanaklarını riske sokacak hiçbir demokratik talebe bu seçim sürecinde de tahammülünün olmadığına görülmüş olmasıdır. Bu duruma ilişkin en yalın örnek, Siyasi Partiler Kanunu ve Seçim Yasası'nın demokratik hükümler içermediğine dair yıllardır sürdürülen eleştirilere ilave olarak, Cumhurbaşkanı'nın halk tarafından seçilmesi için yapılan yasal düzenlemede de gündeme getirilen aday olma kriterleri ile toplumun özgür iradesinin yok sayılmış olması, başka bir deyişle yurttaşların seçme ve seçilme haklarının önüne yeni barajlar inşa edilmiş bulunmasıdır.

AKP, böylesine anti-demokratik düzenlemeler ile devletin bütün araçları üzerinde cemaat ile birlikte tesis ettiği iktidar gücünü, cemaat ile yolları ayırmasından ve yolsuzluk operasyonlarından sonra da sürdürebilme becerisini yerel

seçimler sınavıyla gösterebilmişti.

Şimdi Başkanlık sistemi hedefi ile Erdoğan'ın şahsında kişiye endeksli bir egemenlik düzeni yaratmak adına Cumhurbaşkanlığı seçimleri de bir önceki seçimler kadar hayati bir önemdeydi. Tüm bu koşullarda AKP iktidarı ve Erdoğan'ın "Yeni Türkiye"sinin ne anlama geldiğinin ip uçlarını, tüm toplumsal kesimler üzerindeki baskı ve kontrolün devam ettirilmesi adına, anti-demokratik bir kampanyanın ülkenin bütün kamu kurumları ve kaynaklarının seferber edilerek sürdürülmüş olmasıyla bir kez daha görmüş olduk. Bu kuralızsızlık doğal olarak içerisinde öylesine büyük bir adaletsizliği de yaratmıştı ki, günlük yaşantımızda hukuk, demokrasi ve etik kavramları üzerinden, yaşadığımız herhangi bir olayda gösterilmesi gereken en insani tavır ya da itiraz, seçim sürecinde ne bireyler ne de kurumlar düzeyinde maalesef gösterilememiştir.

Günlük yaşantımızda mantığımıza uymayan ve sorgulanabilecek her karar gibi, bu seçimlerin çerçevesini belirleyen ve dayatmaya dönüşen kuralların da tartışılması gerekirken, yani başka bir deyişle kuralların doğru ve adil olarak konulup konulmadığı, belirlenen kurallara adaylar tarafından uyulup uyulmadığı, kampanyada herkesin aynı olanaklar içerisinde kendini ifade etme şansı bulup bulmadığı gibi çoğaltılabilecek bir dizi sade ve herkes tarafından anlaşılabilir soru ve itirazlar yok sayılmış, seçim sürecinde AKP eliyle devlet politikasına dönüştürülen haksızlık ve usulsüzlükler neredeyse olağanmış gibi sunulmuş, sürecin başından itibaren adil bir yarışma ortamının varolmadığı, dolayısıyla seçimlerin meşru bir zemine oturmadığı şeklindeki itirazlar ise görmezden gelinmiştir. Aslında bütün bu yaşananları olağan bir durum olarak karşılamamızı ve hayatımızı çevreleyen yeni kırmızı çizgilere itiraz etmeden yaşamamızı isteyen egemen siyasetin, son 10 yılda insanların düşünce ve davranış yapısını derinliğine etkileyen bir toplum mühendisliği projesini tüm yaşam alanlarımıza uyguladığını görüyoruz. Böylesine bir toplum mühendisliği projesini iktidarın üç temel ayak üzerine oturttuğu bir dönemden geçiyoruz. Bugün yaşadığımız dönemin yönetim anlayışını ifade eden en temel kavramlar, toplumsal yaşamın bütün dokularına Piyasacılık, Gericilik ve Faşizm olarak yansımaktadır. Bu durumun en yalın örneği ise son 10 yılda ülkenin ekonomik, sosyal ve siyasal yaşamında meydana gelen yapısal değişiklikler ile ifadesini bulan "Yeni Türkiye" kavramıdır.

Bugün Cumhurbaşkanlığı seçiminin ardından bizlere yeni diye dayatılan şey, bir algı yönetimi çerçevesinde, kazanılmış haklarımız ile birlikte sorgulama ve savunma

yeteneğimizin de adım adım elimizden alınmasından başka bir şey değildir.

Siya Siyabend isimli müzik grubunun “Ya hep ya hiç” isimli afişinde yer alan “*Totaliter toplumlarda sistemin kendini yeniden üretmesi, yalnızca baskıcı güçlerin zora dayalı yöntemleri ile değil, bireylerin de sınırlı bir özgürlüğe razı olmasıyla gerçekleşir. Yaratıcılığını zorlayarak özgürlüğünü zenginleştirme çabasına girmeyen birey, varolanla yaşamayı seçer. Bu noktada düzen, bireyin onayı ile ayakta kalıyordur artık. ‘Seçme özgürlüğü’ düzenin sunduğu çeşitlilik oranında vardır: ‘Ya şu ya da bu’ dur.*” Sözleri tam da bugünün Türkiye’sini ifade etmektedir.

Elbette bu karamsar tabloyu dağıtacak yakın tarihimizde onurla anacağımız başka gelişmelerde oldu. Taksim Gezi Parkı ile başlayan ve AKP iktidarı tarafından sürdürülen politikalar karşısında, ülkenin her yanında yaşam alanlarımızın yağma ve tahribatı ile tüm baskı ve yasaklar sürecine karşı büyüyen halk direnişinin öğretici sonuçları olmuştur. Hiç kuşku yok ki bizim gibi Meslek Odaları başta olmak üzere, ülkemizin tüm demokratik kurumsal yapıları ve toplumsal muhalefeti oluşturan kesimleri açısından üzerimize düşen şey, bundan böyle de geçmişten daha fazla örgütlü bir güçle, Gezi sürecinde, çevre direnişlerinde ya da sendikal demokratik iş yaşamlarında yaratılan güçlü itirazları geliştirmek üzere AKP’nin zulmü karşısında kral çıplak diyebilmektir.

Sonuç olarak Cumhurbaşkanlığı seçim süreci ve ardından ülkenin içine girdiği siyasal iklim değerlendirildiğinde, bugüne kadar ürettiklerimizin ışığında;

- Ülkenin uluslararası düzlemde insan haklarına dayalı, evrensel barış ve demokratik ilkelerle kendisini bağlayan bağımsız bir dış politika izlemek ve komşu ülkelerle barış içerisinde yaşamak yerine, emperyalist devletlerin taşeronluğuna soyunan gerilim siyaseti izlemesine,
- Ülke içinde ve bölgede halkların bir arada kardeşçe yaşamasının eşitlikçi ve özgürlükçü bir yurttaşlık modelinin geliştirilerek sağlanmasını savunmak yerine, temel mantığını İslamcı ve mezhepçi yaklaşımlar ve ayrıştırmalar üzerinden kuran “neo-Osmanlılık” siyasetinin şeriatçı çetelerin güçlenmesi ve Ortadoğu’da büyüyen şiddet sarmalının gelişmesine,
- Hukuk sisteminin siyasal iktidarın kontrolü altına girmesi ve bağımsız yargıdan kuşku duyulan bir ülke durumuna düşülmesine,
- Eğitim sisteminde laik ve aydınlanmacı yaklaşımlar ile çağdaş bilimsel, demokratik ve kamusal bir eğitimi savunmak yerine, çok başlı, piyasaya endeksli, gerici ve iktidarın güdümünde bir eğitim sistemin yaratılmış olmasına,
- Günlük yaşamın ve insan ilişkilerinin çağdaş normlar yerine, dinsel gericiliğin uygulama alanı olarak dizayn edilmeye çalışılmasına, bu amaçla İlköğretimdeki çocuklarımıza bile örtünme seçeneği getirilerek bunun bir özgürlük

ihtiyacı olarak sunulmuş olmasına,

- Yaşamın her alanında özelleştirme mantığı içerisinde kamusal varlıklarımızın talanı ve piyasalaşma ile işsizlik, pahalılık ve kalitesizliğin olağan hale getirilmesine,
- İnsan yaşamının değersizleştirildiği, taşaronlaşma ve denetimsizliğin egemen olduğu, kâr hırsının dizginlenemediği ve caydırıcı önlemlerin alınmadığı koşullarda, ülkede iş cinayetlerinde 12 yılda 14 bin yurttaşımızın sistematik olarak öldürülmesine,
- Kadın cinayetlerinde son 10 yılda yüzde 1400 oranında artış ile, kadına yönelik şiddetin olağan hale gelmesine,
- Doğanın ve toplumsal kültürel mirasın gerek kentlerde, gerekse, tarımsal alanlarda yağmalanarak ekolojik felaketin yaratılmasına,
- Ülkenin her yanında su kaynaklarının baraj ve santral yapma gerekçesi ile kurlsızca piyasa mantığı ile yok edilmesine,
- Madenlerin ve enerji üretim santralleri ile elektrik dağıtım şebekelerinin özelleştirme mantığı ile elden çıkarılarak, iş güvencesi ve sağlıklı çalışma koşullarının ortadan kaldırılmasına,
- Herkesin ana dilinde kendini ifade edebileceği, düşünce inanç ve kültürel farklılıklarının zenginlik olarak görülüp geliştirileceği, demokratikleşme ve insanca yaşam koşulları ile halkların kardeşlik temelinde birlikte barış içerisinde yaşamasının önüne engeller getirilmesine.

Cumhurbaşkanlığı seçim sürecinde karşı çıkmayı sürdürdük. Bütün bunlara ve bunlarla birlikte ifade edilebilecek daha bir dizi soruna karşı hep birlikte aklın ve bilimin ışığında doğrularımızı kararlılıkla savunmayı bundan böyle sürdüreceğiz. Bertolh BRECHT “Asla doğru nedir diye sorma. Çünkü doğru nedir sorusu, bu doğru kimin yararınadır sorusu sorulmadan yanıtlanamaz.” diyor sanat ve politika başlıklı yazısında. TMMOB ve Odamız, 60 Yıllık tarihsel birikimi ile doğrularını halk yararına savunmuş, doğrularından vazgeçmemiş ve Onurlu yürüyüşünü mücadele dostlarıyla sürdürmüştür.

Son söz olarak ifade etmek gerekirse; Meclis tarafından oylama ile seçilen bir önceki Cumhurbaşkanlığı seçim sürecinde söylediğimiz gibi Cumhurbaşkanı’nın Taraf Olmasını Savunduk. Bizler, bu seçim sürecinde neo-liberalizme, gericiliğe ve ırkçılığa karşı eşitlikten, özgürlükten, laiklikten, demokrasiden, yani emekten ve halktan yana taraf olacak bir Cumhurbaşkanı seçilmesini istedik.

Biz; bu seçim sürecinde ve sonrasında da gericiliği toplumun ve devletin her zerresine yerleştirmek ve kurumsallaştırmak isteyenlerle, emperyalizmin emirlerini harfiyen yerine getirenlerle karşı zaten tarafız ve taraf olmayı sürdüreceğiz.

Sevgiyle ve dostlukla